

Tegnap megkezdődött a külügyminiszterek értekezletének újabb ülészaka

Molotov, Bevin és Byrnes külügyminiszterek kíséretükkel együtt megérkeztek Párizsba. A négy külügyminiszter szombat délután tartotta első ülését. A párizsi rádió szerint az értekezlet főbb vitás kérdései a következők: Az orosz békeszerződés módosítási és az orosz jóváhagyási kötelezettség megállapítása, a közép- és kelet-európai álla-

mok megállapításának módosítása és a dunai hajózás kérdése, végül a német kérdés. Párizsi megfigyelők a különféle nehézségek ellenére is reménykedve tekintenek a tanácskozások elé. Több jel arra vall, hogy a mostani tanácskozások kedvezőbb eredményekkel fognak járni, mint az előbbiek.

Minél kisebb szemvesztést ér el a készülő cséplésre

Zöldek még a kalászkok, de már emberek ezre törni a fejt, hogy is lesz az aratással, csépléssel. Arató- és cséplőbandák szerveződnek, kötik az egyeségeket, javítják a gépet. A cséplőgépek körül a szij kérdése a legnehezebb. Tavaly sok gép könyöknyi darabokból összerúgt, szíjjal járt, tömlődarabokat, mindent föl kellett használni, hogy valahogy menjen a gép. De ez nagy szemvesztéssel járt: csúszott a szij, nem volt meg a kellő fordulatszám. Most a főjelző: minél kisebb szemvesztést ér el. Ennek érdekében csak az igazán jó gépeket hagyja munkábaállni a Cséplőszövetkezet. Lehetőleg minden gép egyszerre kezd a munkát, de ha közben kiderül, hogy nem jó valamelyik, azonnal leállítják.

széget a szükséges csavarok, alkatrészek horribilis ára okozza. Búzáértékre átszámolva is átlag határozott árát kell fizetni értük. Az új beszerzési és cséplési rendelet szerencsére lehetőséget ad arra, hogy a gépek a keresetük 15 százalékán felül is megtarthassanak maguk, ha ezt a gépen szükséges javítás indokolta teszi. De van olyan gép is, ahol félő, hogy az egész gépkészlet nem fogja fedezni a javítás díját. A mezőgazdasági munkásság köréből nem nagyon tudunk a cséplőmunkások. Viszont sok újgazda, régi kisbirtokos, sőt önálló kisiparosok is jelentkeztek gépnél való napszám-munkára. Ezenkívül Józsaáról, Sámsonból, esetleg Hadházi-ról is jönnek be cséplőmunkások a debreceni határ hozzájuk közeledő részében. De hogy debreceni földnélküli munkások ki ne maradjanak akaratuk ellenére a cséplésből, főhívjuk őket utólag, jelentkezzenek a mezőgazdasági munkaközvetítő hivatalban. Csak így lehet biztosítani a munkások és a bérék helyes elosztását. Mert hiszen egy mezőgazdasági munkás abból a felföldi formán az egész évben, amit a városban megkeres, úgyhogy amíg van közülük jelentkező, elsősorban őket kell cséplési munkához juttatni. De ha nem jönnek, majd jön más.

AZ OLASZ EXKIRÁLYT A SPANYOL ARISZTOKRÁCIA BUGSZULTATTA

Umberto pénteken reggel Barcelonából továbbrepült Lisszabonba. A repülőterén katonai és polgári hatóságok búcsúztatták és jelen volt a spanyol arisztokrácia számos tagja is.

A MONARCHISTA RENDZAVARÁSOK FOLYTATÓDNAK OLASZORSZÁGBAN

Olaszország különböző részein tovább folynak a monarchista tüntetések és rendzavarárok. A római öcsémtűzések során a rendőrfőnökök is megsebesültek. Reggio Calabriában a királpártiak nagy tüntetést rendeztek és összejöttek a kommunistákkal. Az összejövetel során kézigránásokat hajítottak és géppuskával lövöldöztek. A rendőrség körülfárta a tüntető sereget. Palermo-ban összejövetésre került sor a királpárti tüntetők és a rendőrség között. Egy rendőr és három tüntető súlyosan megsebesült.

GASPERRI AZ IDEIGLENES OLASZ ÁLLAMFŐ

Gasperri miniszterelnök és külügyminiszter átvette az ideiglenes államfői teendőket intézését. A minisztertanácsról kiadott közlemény megállapítja, hogy a volt uralkodónak semmiféle formában sincs lehetősége a népszavazás eredményének megváltoztatására.

LETARTOZTATTÁK A SZENT-PÉTERFIAI KISGAZDA-ELNÖKÖT

A szombathelyi politikai rendőrség letartóztatta Kurtz Ferenc szentpéterfiai brót, a Kisgazda Párt helyi szervezetének elnökét, kormányrendeletet és a besorozást, hogy különböző kormányrendeleteket és a besorozást végrehajtását szabotálta, a demokratikus rendőrség ellen is igazolt és kidoboltatta a községben, hogy a rendőrség részére élelmiszert senki ne adjon.

UJITSA MEG NETI ELŐFIZETÉSÉT!

CSOKONAISZINHÁZ

Vasárnap délután 4 kor és este 7 órakor
Zimberi-Zombori szépasszony

Szardán és csültörtökön
Neményi Lili vendéglátéka
Jegyek már előjegyezhetőek!

„Kivételesen“ jég került a tejszínbe, az „új vezetés“ alatt álló tejszövetkezetben

Az író minősége a Vegyvizsgálati Intézet szerint kifogástalan, az üzem vezetősége szerint csak takarmányozásra való

Az Alföldi Tejüzem, illetve most már „az új vezetés“ alatti álló Hajdúsági Tejszövetkezet ügyében nem történt semmiféle változás. Az ügyesség már döntött: nem hajlandó büntügyi zárlatot elrendelni, mert magánjogi károsult nincs, a minisztérium részéről pedig mindeztidáig nem rendeltek ki vállalatvezetőt. Napról-napra érkeznek hozzánk panaszok, hogy a jegyre járó vajjat az igényjogosultak nem kapják meg, bár a közlést a felelősség azt kéri. A tejszövetkezet is gyengébben folyik, mint eddig, bár az új vezetés állatkezes helyeken, sőt a sajtóban is bejelentette, hogy most már „a termelők kezében“ van a szövetkezet, most már tudják a gazdák, hogy nincs visszaélés tehát nyugodtan szolgáltatják be termékeiket. Az eddigi alapján mi éppen az ellenkezőjéről győződünk meg!

Mi a magunk részéről kezdetől fogva erős kételyeket támasztottunk az „új vezetők“ iránt, akik között ott van a két régi igazgatótag és azok iránt is, akik velük lelték tárgyalni és a város kijátszásával ezekkel meggyeztek, majd hivatalosan kinyilatkoztatták: „tejesen új“ kezükbe került a Tejszövetkezet. Bizalmatlanságunk jogosságát igazolja már az a tény is, hogy a vajjat nem adják ki és a tej nem gyűlik be megfelelő mennyiségben. Az elmúlt hetekben több panasz érkezett hozzánk, hogy a Tejszövetkezet készített író erősen fel van vészre.

Tegnap délelőtt éppen köpülés után íróosztás volt, a Tejszövetkezet hosszú sorban állottak az asztalok, akik mind íróra várak. Az íróosztás már megkezdődött, körülbelül 3-10 ember már elvitte az író, amikor váratlanul közbelepett a rendőrség. Leállították az osztást és mintát vettek az íróról. Az üzem vezetősége szintén ott tartózkodott és látható idegességgel vette tudomásul a történetet. Majd egyszerre Nagy Miklós igazgató hangosan bejelentette: „Ma véletlenül jég került a tejszínbe és ezért az író csak takarmányozásra való, mindenki csak saját felelősségére fogasztathatja!“ A közönség körében megkezdődött a felháborodás, keltett a bejelentést. Többen megállapították, hogy az író eddig is rossz volt és nem valószínű, hogy „véletlenül“ csak éppen ma került a jég a tejszínbe.

A rendőrség által vett mintát felvitték a Vegyvizsgálati Állomás-hoz és ott szakértői vizsgálat után hivatalosan igazolták, hogy az író jó minőségű. Szabályzat nincs az íróra vonatkozóan, tehát a vizezést az üzem a törvények értelmében felelőssége nem vonható. Le kell szögeznünk, hogy sérelmes a közönségre nézve, hogy az író hamisítását nem bünteti a törvény és a tejszín jegelésével jól jövedelmező bevételi forráshoz juthat a vállalat. Nem beszélve arról, hogy a jég közegészségügyi szempontból sem kimondottan gyomrunknak ártalmas, az írók típuszer.

Egy igen érdekes szempont az, hogy az írók a közfelfogást. Tanúkkal tudjuk igazolni, hogy a vajkúpülésnél már hetek óta jéget tesznek a tejszínbe az Alföldi Tejszövetkezetben. Gondolatoképpen csak a rendőrség közbejöttése után jutott Nagy Miklós úrnak eszébe, hogy figyelmeztesse a verőket az író silyány minőségére, azzal a magyarázattal, hogy „csak ma“ került véletlenül jég a tejszínbe.

Ismét egy kirívó bizonyíték, hogy a Tejszövetkezet a helyzet változtatlan. Igaz, paragrafus ismét nem áll rendelkezésünkre, büntetőjogilag nem lehet őket felelőségre vonni, azonban a fenti esetből ismét mindenki láthatja, hogy a kezelés nem kielégítő és közlést szempontból tarthatatlan. Egész Debrecen dolgos társadalmában követjük a városi közgyűlés által kiküldött 8 tégó bizottság azonnali összehívását és az Alföldi Tejszövetkezet kapcsolatos vizsgálatainak megkezdését: egy szóval az üzem városi közgyűlésre való átvételét!

A forgalmi adórendszer fokozatosan visszatér a fasiszad-rendszerhez.

A lakások bére az 1938. évi 40 százaléka lesz. Ez az arány fokozatosan emelkedik 80-100 százalékig. Az újonnan épített és romokból helyreállított lakások mezezően adókedvezményt kapnak a forgalmuk szabad lesz.

A már bejelentett földadó rendelet szerint a jövőben a földadót természetben kell fizetni, az adóadónak azonban beleszámít a beszerzési költségekbe.

Az ár- és borszínvonal kialakítására elkészült már az első terv, mely egyensúlyt igyekszik teremteni a mezőgazdasági és ipari termelés árai között.

A Gazdasági Főtanács a múlt héten 23 „szanálási bizottságot“ küldött a minisztériumokba, állami üzemekbe és hivatalokba.

Az eddigi vizsgálatok alapján máris megállapítható, hogy a közgazdasági teendő elvégzésére az 1938-as tiszviselői létszám is magas.

A debreceni kultúrhet programjában némi változás állott be. A tervezett „Koldusopera“ helyett a „János vitéz“ kerül bemutatásra. Az eddigi elgondolások szerint ebben is budapesti vendégszereplők lépnek fel, a címszereplő valószínűleg Sárdy János, az ismert tenorista alakítja. A többi szereplők még bizonytalanok, lehetséges, hogy Neményi Lili is fellép a daljátékban a francia királykisasszony szerepében.

A debreceni kultúrhetre különben már igen nagy az érdeklődés városszerte. Megnyitja a központi iroda, ahol teljes bérletet lehet váltani a kultúrhet teljes tartamára. A bérlet ára 20.000-10.000 adópengő között váltakozik.

A kultuszminisztérium 061 alkalmazottja közül 337-et feleslegesen találtak.

Ugyancsak a kultuszminisztériumban megállapították, hogy a dologi kiadásoknak 60-80 százaléka az autók üzemben tartási költsége. A tiszviselők ugyanis magánautókat is a minisztérium autói be nyújtottak le.

Dobi István földművelésügyi miniszter ismeretlen a tervezett agrárpolitikai kialakításra irányuló tárgyalások mai állását. Az ország legkiválóbb agrárpolitikai szakértőinek bevonásával már a közeli napokban megkezdik az erre irányuló munkálatokat.

Az állami egyedárúságok jövedelmét fokozzák. A dohányjüvedelmek és a szeszgyedárúság exportámi is fog. Állami részvényfársaság alakult a szesz kivétel monopóliumát vétele.

Bán Antal iparügyi miniszter kijelentette, hogy a magyar kormány augusztus elején kb. 22-26 millió forint bankjegyet dob piacra, ami a növekvő áru és termény készlet mellett megszünteti a pénzügyi és a pénzügyi tevékenységét.

A kis népek szempontról talán nagy elutasításra várhat a kiküszöbölésük, de a politikai pontoktól igyekvünk ugyanakkor, mindelemi biztonsági és Délkelet-Európa területen terjesztik.

A kis népek szempontról talán nagy elutasításra várhat a kiküszöbölésük, de a politikai pontoktól igyekvünk ugyanakkor, mindelemi biztonsági és Délkelet-Európa területen terjesztik.

VÁLTOZÁSOK A KULTURHÉT PROGRAMJÁN

A debreceni kultúrhet programjában némi változás állott be. A tervezett „Koldusopera“ helyett a „János vitéz“ kerül bemutatásra. Az eddigi elgondolások szerint ebben is budapesti vendégszereplők lépnek fel, a címszereplő valószínűleg Sárdy János, az ismert tenorista alakítja. A többi szereplők még bizonytalanok, lehetséges, hogy Neményi Lili is fellép a daljátékban a francia királykisasszony szerepében.

LAKÁSZORSÓ HAJDUSZOBOSZLÓN

Szoboszlón is nagy a lakásügy és vannak, akik csúnyán viszálnak vele. Például az Árpád-utca elején is áll egy rokadó kis ház, mely rendes körülmények között ember számára teljesen lakhatatlan volna. Most mégis lakik benne egy szegény özvegyasszony, egyik helybéli nagykereskedőtől bért. Az asszonynak alig van mit ennie és a ház gazdája a ház adóján felül havi 1 kg. szalonát követel rajta. Keres bőven, de pénzben el sem fogadja a szalonát: a termékekben kell neki. Az újrat pedig kiadta másnak, a szegény asszony baromfit sem tarthat. Nem jó így visszaadni a szegény nép türelmével!

A legújabb rendeletek megfelelő bejelentés az általános kereseti adóhoz és forgalmi adóbevallás már kapható a Szabadság nyomdában Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. szám alatt

A tegnap...
A konferencia...
nagybatalmat...
tek tovább...
nagy" most...
hogy megold...
végre beké...
tört ember...
A kis állam...
ja is megé...
és oszták...
sok ismert...
nagybatal...
ügyminisz...
Washington...
Párizsba...
szász nagy...
közvetlen...
fel a magy...
valamint...
számára...
sen.
Kétségte...
nyilvánoss...
a mai hely...
kadék tá...
azaz a ha...
lennekkü...
fejlődés...
szót...
egyre ink...
összeköt...
utak...
azaz a ha...
lisabb" hang...
reskedelm...
kor...
tésére és...
a külf...
tandó moz...
gá...
utalások...
formá...
Az összek...
töltés...
miatt...
szláviát...
Triesz...
továbbra...
is rab...
sz...
Görögors...
— az Atlan...
tett évek...
legna...
Biztonség...
tört...
angolsz...
a...
részen...
flotta...
és...
pontok...
igye...
ugyanakk...
m...
elemi...
biztons...
és...
Délkelet...
Euró...
hetetlen...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ópa...
teret...
ben...
terjesz...
tik.
A kis né...
pek...
szempon...
tról...
talán...
nagy...
elutasít...
ásra...
várhat...
a kikü...
szöböl...
és...
politai...
pontok...
tól...
igye...
k...
vünk...
u...
g...
m...
de...
a...
Délke...
let-Eur...
ó

A PÁRIZSI KONFERENCIA ELÉ

Irtá: SZILÁGYI JÓZSEF

A tegnapi összeült külügyminis-
teri konferenciával a békeért folyó
küzdelem döntő szakaszába lépett.
A konferencia elhalasztása óta a
nagyhatalmak elválasztó ellené-
tek tovább élesedtek. A „három
nagy” most megegyezően megkísé-
rli, hogy megoldást találjon rájuk és
végre békehez juttassa a meggrö-
bített emberiséget.

A kis államok vezetőinek munká-
ja is megélezte. Jugoszláv, olasz
és osztrák államférfiak és politiku-
sok ismertették álláspontjukat a
nagyhatalmak képviselői és a kül-
ügyminiszterek helyettesei előtt. A
magyar kormányküldöttség pedig
Washingtonba és Londonba, illetve
Párizsba repült, hogy a két angol-
szász nagyhatalom képviselői előtt
közvetlen tárgyalások útján tárja
fel a magyar álláspontot és békén,
valamint pénzünk stabilizációja
számára kedvező alapokat terem-
sen.

Kétségtelen, hogy a háború alatt
nyilvánosságra hozott békecélok és
a mai helyzet között hatalmas sza-
kadék tátong. A minden nép szá-
mára meghirdetett szabad és félc-
lennélküli élet és demokratikus
fejlődésről szóló beszédek mellett
egyre inkább hallatszanak a piacok,
összekötő utak biztosításának —
azaz a hatalmi politikának — „re-
lisabb” hangjai, ha egyelőre a ke-
reskedelmi korlátozások megszüntel-
tésére és a külföldi tőkének nyúj-
tandó mozgási szabadságra való
utalások formájában is.

Az összekötő utak és piacok biz-
tosítása miatt akarják előtűni Jugo-
sláviát Triestből, emiatt marad
továbbra is rabigában Spanyolor-
szág, Görögország, Indonézia népe
— az Atlanti Chartában meghirde-
tett elvek legnagyobb dicsőségére.
Biztonságra törekvés erre alatt az
angolszások a földgolyó minden
részén flokka és repülőgéptámasz-
pontokat igyekeznek létesíteni,
ugyanakkor, midőn a Szovjetunió
elemi biztonsági törekvését Kelet-
és Délkelet-Európában „megenged-
hetetlen terjeszkedésnek” minősítik.

A kis népek érdekei is ebből a
szempontból találnak támogatásra
vagy elutasításra s a nemzeti ellen-
tétek kiküszöbölésére irányuló de-
mokratikus politika helyett sokszor
éppen az ellentétüket szító erők is-
tápolásának vagyunk tanúi. A meg-
békélés és együttműködés helyett a
határokat való marakodás lett ál-
talános. A háború után egy évtől
sajnos, erős tendenciák mutatko-
znak a föld nyugati és keleti érdek-
szféráira való kettészakadására.

A béke erői

A Szovjetunióval az élükön, ezzel
szemben a föld népei szabadságá-
nak, függetlenségének, egyenjogú-
ságának és demokratikus fejlődésé-
nek biztosítására és a háborúban
kipróbált együttműködés fenntar-
ására törekvesnek a majorizálás és a
gyenge népek gazdasági elnyomá-
sára irányuló politikával szemben.

Közvéleményünk, mely a múlt
hagyatékaként ma is hajlandó a vi-
lágpolitikát csak a saját szempont-
jai szerint megítélni, erősen óri-
-

gették a közelmúlt eseményei. A
moszkvai út utáni ábrándok Párizs
után derékbatörtek s olyfokú kiá-
rándulásnak adtak helyt, mely a
legjobb talaj a reakciónak arra,
hogy a megsérült nemzeti érdekek
védőjének tova fel magát, irányvál-
tozást próbáljon előidézni a magyar
külpolitikában. S az illuzionista
magyar közvélemény győgyítői: ve-
zető politikusaink, sajtónk egyszóval,
valamint a rádió sem használják
sokszor azt a helyes hangot, mely
egyedül lenne alkalmas e mesterke-
décek ellensúlyozására.

Rákosi elvtárs Fórum Club-beli
beszédéig nem volt felelős megnyi-
latkozás, mely arra figyelmeztetett
volna, hogy a külpolitikát az érde-
kek és nem a szimpátiák határo-
zzák meg és hogy a párizsi kudarc
nem lehet ok ellenséges vagy jobb
esetben is bizalmatlan, magabizár-
tató magatartásra szomszédainkkal
szemben. A tények tudomásul nem
vétele struccpolitika, már pedig az
érdekek domináns volta kétségbe-
vonhatatlan tény.

A helyes magatartás itt csak egy
lehet: felkutatni, hogy az egymással
ütköző érdekek közül melyik áll a
haladás, a fejlődés szolgálatában és
fenntartás nélkül amellé állani,
mert az ilyen érdek, ha átmenetileg
háttérbe szorítják is, előbb-utóbb
diadalmaskodik. Csak ez az állá-
spont adja meg a helyes perspektí-
vát ahhoz is, hogy a béke kérdését
ne egyoldalúan, csak a magyar
szempontból értékeljük, hanem a
dunai népek megbékélése és demo-
kratikus fejlődése szempontjából.

A magyarság legfőbb kérdése
kétségtelenül a

szlovákiai magyarok

sorsa. Mivel azt a tényt, hogy Cseh-
szlovákia 1938 előtt határainak visz-
szállítására garanciát kapott a
nagyhatalmaktól, mostani magatartásunkkal már nem áll módunkban
megváltoztatni, realisan csak az ott
élő magyarság jogegyenlőségének
elismertetéséért harcolhatunk. A
túlöz nacionalista csehszlovák állá-
spont, melynek egyik motorja Benes
nemzeti-szocialista pártja, arra tö-
rekedett, hogy a békétárgyalásokra
már befejezett tényeket teremtsen a
magyarok kitelepítésével. Ezért ha-
tározottan helyesnek kell elfogadni
a magyar külpolitikát, mely a lakos-
ságsere-egyezménnyel időt nyert és

megakadályozta ezt a manővert,
magyarok százszereinek a határon
való átdobását.

A magyar álláspontnak, a ki-
sebbségek egyenjogúsága biztosítá-
sának, két támogatója volt: a cseh
kommunisták és a Szovjetunió. A
cseh és szlovák pártoknak, különö-
sen Benes pártjának választások
előtti éles kommunista-ellenes tá-
madásai éppen abban lelik magya-
rázatukat, hogy a kommunisták
nem helyezték a jobboldal mag-
yar-ellenes törekvését, hanem tár-
gyalásokat ajánlottak. S ezért van
okunk fellelteni, hogy a cseh bal-
oldal előretérése meg fogja javítani
a cseh-magyar viszonyt is.

A nagyhatalmaknak e kérdésben
elfoglalt álláspontját vizsgálva pe-
dig éppen Benes lapja állapította
meg nemrégiben, hogy a Szovjet
unió a magyarok kitelepítésének
kérdésében tartózkodó álláspontot
foglalt el, nem kíván Magyarország
ellen dönteni, hanem a tárgyalások,
a köztudott megegyezés útjára igye-
szik szorítani Csehszlovákiát. Bár
Benes lapja a tárgyalások útját
teljesen járhatatlannak nevezi, a
cseh baloldal győzelme, reméljük,
meg fogja mutatni, hogy az új
igenis járható. Kétségtelen, hogy a
csehszlovák jobboldal és főként Be-
nes pártja, minden támogatás nél-
kül nem képviselhetné volna ezt az
antidemokratikus álláspontot. Ha
pedig a Szovjetunió nem támogatta,
csak bizonyos nyugati imperialista
körök lehetnek azok, amelyek mö-
götte álltak. Ennek ismeretében
kell megítélni annak a magyar
jobbágyar által képviselt álláspont-
nak bázisul voltát, mely a páriz-
si kudarcot a szovjetbarát magyar
külpolitika aláásásával igyekezett
felhazugsolni.

Amilyen helyes a szlovákiai ma-
gyarságot segítő, szilárd és önére-
tes politikának, olyan helytelen, ha
a harc közben magunk is, a soviniz-
mus bűnébe esünk. Nem lehet a
kétségtelen és letagadhatatlan de-
mokratikus eredményeket felmutató
cseh kormányt egyszerűen lebun-
kózni azért, mert a magyar nemze-
tiséggel szemben antidemokratikus
magatartást tanúsít. Nagyon jól
tudja ezt a Szovjetunió, amely
nemcsak a magyarellenes megnyi-
latkozásokat látja, hanem a bányák,
a nehéz ipar és bankok államosítá-
sát s a többi nagy demokratikus
vívóvívó is. Az államokat — akár
az embereket — nem szabad ideá-

listának venni, hanem olyanoknak,
amilyenek; ki kell javítani gyenge-
ségeiket és hibáikat. A „fiat lusti-
tia, percat mundus” oly itt nem a
haladás ügyét, a két nép megbéké-
lését, hanem a reakciót, a háborús
uszítást szolgálja.

A román-magyar kérdés

még bonyolultabb azáltal, hogy itt
a határozottan magyarbarát Groza-
kormány van uralmon. Ezért nem
lehet helyeselni sok magyar állás-
foglalást, mely úgy beszél, mintha
a Groza-kormány a világon sem
volna, a román reakció által itt-ott
szított magyarellenos megnöveked-
sokat a román kormány terhére
írja és úgy állítja be a dolgot,
mintha a demokrácia ügye a Duna
völgyében egyedül a magyar demo-
krácia ügyével volna azonos. Ami-
lyen helyes, hogy diplomáciai té-
ren törekesszünk az erdélyi magyar
haladásáért, azaz a román-magyar
barátságért, éppen annyira helytelen, ha úgy tesszük,
hogy ennek a Groza-kormány és a
román-magyar megbékélés ügye
lássá kárát.

Nézzük, mi a nagyhatalmak ál-
lásfoglalása e kérdésben. Anglia és
az Egyesült Államok politikája Ro-
mániával szemben antagonisztikus:
egyrészt gyengíteni igyekeznek a
Groza-kormányt, másrészt meg-
melléáll. Határozottan a román
kormányt ellen irányul pl. a két ha-
talon május végén átadott jegyzék,
mely a Groza-kormányt a moszkvai
határozatok szellemének, a szabad-
ságjogoknak megsértésével és az
ellenzék elnyomásával vádolja és
ugyanakkor egy eltévedt szava sincs
Maniu és Brătianu pártjainak ösz-
szeszküvései, terrorisztikus módsze-
rei ellen. Viszont a román olaj-
tönnének szászerei — mint arra
Rákosi elvtárs rámutatott — azt
eredményezték, hogy Erdély kérdé-
sében a két angolszász hatalom az
1940 előtti határokat visszaállítása
mellett döntött. Nyílt, demokrácia-
ellenes politikát, persze, már csak
a Szovjetunió közelsége miatt sem
lehet folytatni: Románia nem Spa-
nyolország.

De hát miért nem állt ki a Szov-
jetunió a magyar érdekek mellett
— kérdezik sokan, mikor erre a
román fegyverszüneti szerződés le-
hetőségeit nyújt s mikor ezt Jugo-
sláviáért Triest kérdésében olyan

határozottan megtette? Ez az ál-
lásfoglalás a szék magyar lokálpatrio-
tizmus álláspontja, mely a duna-
völgyi népek demokratikus fejlődé-
sével egyáltalán nem vet számot.
Vajon mit eredményezett volna a
Szovjetunió Groza-ellenes állásfoga-
lalása éppen a román választások
előtt? Kétségtelenül a román reak-
ció, Maniu és Brătianu pártjainak
megerősödését, melyek ott ugyan-
úgy megjárták volna a nemzeti
érdekek képviseletét, ahogyan a
magyar reakció teszi. S érdeke-e a
Szovjetunióknak a szovjetbarát
Groza-kormány gyengítése s a so-
vinizista történelmi pártok erősí-
tése? Nyilván nem. De vajon ér-
dekeink-e nekünk? Csak az vála-
szolhat igennel, aki a háború és a
Groza-kormány előtti magyar állás-
foglalásokat kívánja vissza. Csak a ma-
gyar nép ellenségei válaszolhatnak
igennel. A Szovjetunió a magyar
érdekeket is jobban védte akkor
mikor nem foglalt határozottan ál-
lást, nem rekesszette el a román
nép demokratizálódását, hanem a
két nép további fejlődésére hagyta
a döntést.

De mi legyen hát a megoldás?
Csak egy lehet: irányvétel a szo-
ros román-magyar barátságra,
mely nem is hosszú idő múlva me-
teremtí a román-magyar vívóvívó
s így — tényleg — megfosztja je-
lentőségétől a határokat. A gáncso-
kodók által gúnyosan emlegetett
„határok spiritalizálásához” hoz ma
igen reális út vezet: a román és
magyar sovinizmus elleni kiméletlen
harc, a román és magyar népi de-
mokratizálás mind tökéletesebb kiépí-
tése, a két nép barátságának me-
gerősítése. Csak ez a megoldás vet
számot nemzeti érdekeinkkel ugyan-
akkor, midőn a román demokráciát
is erősíti. Csak ez a megoldás ig-
zán fogyer a magyar és román
reakció ellen egyaránt. Erre kell
törekednünk, ha ellenünk szól a
döntés, elsősorban a mi, ha a ro-
mánok ellen, elsősorban a román
demokrácia, de mindenképpen a
haladás, a két nép megbékélése, a
sovinizista hagyományok végleges
kiirtása érdekében.

Az út, melyen ma járunk kell,
nehézségekkel teli, nem illuzionisták
számára való. De vajon annak
felismerése, hogy a külpolitikában
az érdekek a döntők s nem a fen-
nen hirdetett elvek, kényszerítel-
bennünket, hogy a haladásért s
népünk jobb sorsáért folytatott har-
cunkat feladjuk? Csak a nehézsé-
gektől visszaretentő gyávák és áru-
lók felelhetnek igennel. A harcok
felelete ez: az elkedveltenedők és
félrehúzódkó türelmes, kitartó mun-
kával való megnyerése mellett min-
den tüzet a haladás, a demokrácia,
a népek megbékélésének ellensé-
geire! Ha így harcolunk, a fejlődés
bennünket fog igazolni s előbb-
utóbb jó békét nyerünk.

Volt malom — lesz malom!

A Hazai Bank nem áldoz az István-malomra

Debrecen „legimpozánsabb” rom-
épülete a Nagytemplom mellett az
István-malom háromemelet magas
négy csupasz fala. Ki lehetne rá
tenni az emléktáblát: „Itt volt a
Tiszántúli legnagyobb malma, ahol
több lisztet őröltek meg, mint a
Hajdúság összes többi malmban”;
naponta 30 vagon.” A vámospécsi
malmot sikerült cselel, borral meg-
menteni a pusztulástól, a nánási
Csíha-malmot is, de itt nem volt
segítség. Kivonulásuk előtt néhány
nappal két benzintankkal állították
be a németek az udvarára, lelocsol-
ták benzinnel az egész berendezést,
a gépházat, azután felgyújtották.
Aki oltotta volna, géppisztollyal
kergették el. A hatalmas malom
pedig füstölt, lángolt, recsegett, ro-
pogott, míg végül összeszakadt.

Csak a munkásokon múlik, hogy-
ha lesz még valami a malomból.
Másként éve dolgoznak szakadaltan,
most kezd látvány az eredmény.

Darálót építenek, hántolót,
olajmalmot, hamarosan megin-
dul mind a három: új ter-
mésre készen lesznek vele.

Vetőmaglisztelő telepet is terveznek
és szárított konzervüzemet. Nagy a
területük, elfér.

A kezdeményezés a munkásoké,
a tulajdonos, a Hazai Bank óvatos.
Fél a közbeségítéstől, nem szívesen
feket tőkét a telephe.

Különösen attól húzódozik,
hogy a malmot újra felállítsák,
pedig volna rá egy éppen alkal-
mas, ma rakározásra használt
épület.

Ami érték itt felgyűlik lassan, az
mind a munkások verejtékéből ered.
Az udvaron rozsdás hengereket,
fogaskerekeket látni sorba: ezeket

már a malomépület romjai alól bá-
nyászták ki.

A munkások nagyon jól megvan-
nak egymással, akármilyen pártiak.
Kommunisták és szociáldemokraták
közösen tartják pártnapjaikat, az
Üzemi Bizottságban is támogatják
egymást. Kell is, mert a tisztvisel-
ők sehogysem találják a helyüket
az új rendben: maguk se tudják,
hogy a dolgozók, vagy pedig a ki-
zsákmányolók megbízottai. A bank-
kal szemben nem mernek gerince-
sen kiállni a munkások érdekeiért,
de még a magukéért sem, pl. mi-
kor a lisztjárdandóságról volt szó.

Az István-malom most még nem
is malom, hanem raktár. Silójába
600 vagon gabona fér, sőt a tavasz-
szal 76 vagonnal raktározta ide
egyizben. De a régi malomi munká-
sok nem nyughatnak, míg újra nem
a régi munkájukat végzik!

Gyapjúért jó szövetet!
kartont és inganyagot eszről vagy
magas áron vásárol, hűségéből,
nyulat, görényit mindenteljes vadbórt
és tollat magas áron vásárol
ROBICSEK BERNAT Miklos-utca 5.
Telefon: 277.

Makulatúra
Kapható a
„Szabadság”
nyomdában,
Bajcsy-Zsilinszky-utca 16sz.

Adózás, könyvelés:
könyvelési szakiroda.
Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117.

Napoleon
a múlt idők nagy császára
Don Juan
a múlt idők kékszakálya
KATZ
a jelenidő legelső
bicikligumi
árusító. Helye:
PIAC-UTCA 60.

ereseti
evallás
dában
zám alatt

Dolgozik a minisztérium...

A pedagógusoknál a B-listára kerülők tisztogatnak!

Közzé adva: A Szakszervezeti Tanács megősbbenéséi ér...

Közvetlenül, hogy a fiatal magyar demokrácia rendkívül ferhes...

legrosszabbul és a leglassabban. Lapunknak nincsen szándékában...

A minisztériumnak alig másfél-estendős működésével sikerült a nevelők széles rétegeivel a demokráciát meggyőzhetni.

titéséhez ki kellett kérni a Szakszervezet véleményeit is. Hogy aztán ezeket a véleményeket, amelyek kimondásánál az összes politikai pártok képviselői ott voltak...

Ott van mindenekelőtt dr. Krály Rudolf, a volt fasiszta olasz királyi iskolák vezető tanára, Bagra György, a Tisza-ivadékok egykori nevelője, a nemzetvédelmi keresztgyalog tábor vezetője, aki a debreceni tankerület hírhedt főigazgatójának, Kiss Józsefnek volt a jobbkeze...

A rendelet meglepetései

Nemrég megjelent a B-lista rendelet végrehajtási utasítása is. Ismeretes, hogy végül csak 3 tagú bizottság dönt, amelyből 2 tagot a minisztérium, 1 tagot a Szakszervezet delegál.

hogy a VKM felszippantja és nemrég még elő is lépett az V. Bizetési osztályba, valószínűleg „demokratikus érdemei” miatt még vagy 50 darab hasonló „demokrata” társával együtt. Ezt a díszes névsort még hosszan folytathatnók.

A B-lista előkészítése tehát „rendben” megtörtént, a 3-as bizottságok mindenütt az országban kitétek magukért. Nem beszélve arról, hogy a legelőbb helyen még az igazgatók is a reakciói hivatalos képviselői voltak, a demokratikus minősítések megtörténtek és a régi viták újra minősítettek önmagát.

váratlanul újabb minősítési, s. n. személyi lapok kibővítését írja elő a hivatalfőnökök részéről június 5-ig. Tehát az iskolaigazgatók most már végre is teljesen egyedül újra minősítik tanáraikat, ami teljesen antidemokratikus.

Mindezek után nyilvánvaló, hogy a B-listázást nem adórol, hanem először feltőlő lefeje haladva kell elkezdeni! Nem szabad többé és tovább ölegetni kezekkel néznünk a reakció aknamunkáját, mely arra törekszik, hogy minden lehető eszközzel, önmaguk által készített rendeletek felhasználásával éppen azokat távolítsák el a nevelőtársadalom gépezetéből, akik annak a legfontosabb és legértékesebb csavarjait képezik.

A rendelet több olyan pontot tartalmaz, amely az említett vizsgálásokra bőven szolgálthat alkalmat. Így pl. ha nem mutatkoznak a létszámaikentéshez előírt megfelelő százalék, akkor azok is elbocsáthatók, akikre a politikai szempontokra való tekintet nélkül kimondják, hogy „nélkülözhető”.

Kik tisztogatnak?

Az utóbbi hetekben kirobbant fasiszta összeesküvések, melyeknek résztvevői között nagy számban szerepelnek diákok, papok és tanárok egyaránt, csak aljázmasztják azt a régi közóhájt, hogy a demokráciának sürgősen meg kell tisztítani a nevelők társadalmát a fasiszta elemektől, ha nem akar szántszándékkal öngyilkosságot elkövetni.

Kormány Döntés február 8-án kijelentette a sajtó előtt, hogy a tisztogatás a nevelőkre és a pedagógusokra általában nem vonatkoztatható. Korcs Máté, a VKM elnöki ügyosztályának vezetője már jóval látna kissé korrigálni ezt az álláspontot, mikor azt mondtotta, hogy a nevelők közül el kell távolítani azokat, de csakis azokat, akik „szakszempontból vagy politikai szempontból komoly kifogás alá esnek”.

kus szempontok is. Sőt nyíltan megmondja, hogy „a minősítés az eddig szokásban lévő módon történik”. Semmi kétség az iránt, hogy az „eddig” alatt a múlt rendszert kell érteni.

A rendelet előírja, hogy az előkészítő hármas bizottságba a diákság választja meg az egyik tagját, a másik kettő az igazgató és a tanfelügyelet által megválasztott tag. Csak természetesen, hogy Debrecenben is, mint mindenütt, a diákok a legjobboldalibb gondolkodású tanárt választották meg, hogy majd így legyen kellően képviselve „az ő érdekük”. Így lettek tagjai ezeknek a bizottságoknak a lapunk hasábjairól jól ismert Bilky Gábor, Török Tibor, rités Csányi Adorján és még sokan mások.

Maga a rendelet is feltételezi elmozdít, hogy a B-listázó bizottság tagjai olyanok is lehetnek, akik esetleg maguk is B-listára valók. Ezért úgy rendelkezik, hogy a B-lista bizottság tagjai csak akkor B-listázhatók, ha meghírást kapnak majd visszavonják. Nem kell hozzá különösebb ész, hogy ennek az elgondolásnak az abszurditását azonnal belássuk. Hiszen ha lehetséges, hogy a B-lista bizottság tagjai később maguk is B-listára kerülhessenek, akkor ok előbb B-listán fogják minősíteni, akiket nekik tisztogatni lehet!

A rendelet több olyan pontot tartalmaz, amely az említett vizsgálásokra bőven szolgálthat alkalmat. Így pl. ha nem mutatkoznak a létszámaikentéshez előírt megfelelő százalék, akkor azok is elbocsáthatók, akikre a politikai szempontokra való tekintet nélkül kimondják, hogy „nélkülözhető”.

A rendelet végrehajtási utasítása

Dolgozók íják

MÉRT NEM MÉR EGYENLŐ MÉRTEKKEL A KATONAI KINGSTAR?

A vagongyári munkások egy része megállapodott a katonai kincstárral, hogy részbe vágnak fát és minden negyedik őt az övék lesz. A beszállítást is a kincstár vállalta. Két hétre került, míg megszerztünk magunknak 4 méter fát. De mi történik? Dacára, hogy a kincstár vállalta a hazaszállítását, a munkásoknak még plusz egy méter fát kellett egy kocsi fa hazahozatásáért fizetni, sőt még ezen felül 1 millió 520 millió fuvarlevél- és pótlilleték.

Ugyanakkor a kincstár elmonkült és a hadsereg kötelezőből elbocsátott állásfoglalást az a kedvezményt adta, hogy kincstári lovakat, arabokat adott nekik és ezek azonnal munkájukkal megkerestek egy méter fát.

Tehát míg mi 2 heti keserves, fáradságos munkával jutottunk 3 méter fához, addig ezek az országrombolók napi 1 métert kerestek az ingyen kapott lóval, kosíval.

DOBRICZA ANDRAS vagongyári pépéletos.

NE LEGYEN KIVÉTEL!

Nekünk megleghen árákhozsa! Állodagunk a Tejszövetkezet előtt, hogy megkaphassuk a sokszor lehetetlenül gyenge minőségű tejet. Mig mi sorbaállunk, gyermekeink legfőbbnyire magukra vannak hagyva odahaza. Nem is beszélve a félharmadot házimunkáról.

Mégis azt látjuk, hogy míg mi, többgyermekes anyák odakinn állodagunk, addig a Tejszövetkezeti igazgatóságának a jóvoltából jó sokan minden sorbanállás nélkül bemennek az irodán keresztül és megkapják a tejüket, a várakozók rovására. Ha pedig megnezzük egy ilyen profekciónak a kosarában lévő ügyesen álcázott tejsüvegét, vagy szót emelünk a bonnfenteseknél, azt a választ kapjuk, hogy a tejüzemben dolgozók hozzátartozóiról van szó. Jó volna felvilágoztatni, hogy hány száz alkalmalizvan van a tejszövetkezetnek és milyen igényjogosultság alapján viszik el a tejet éhező gyermekeknek szájá elé?

SZÖNYI GYULÁNÉ.

ARANY-, ezüstbevéltás ENGEL ékszerésznél a Rozsnyói Árkátságban

Szegedi paprika, pergamentpapír, Schmoltpaszta, gyufa, cigarettapapír csak viszonteladóknaK FAHIDI JÓZSEF SIMONFFY-UTCA 6. SZAM

Gyapjút szövétért cserélünk vagy legmagasabb árban veszünk. HÖRSCGÖRÖRT és egyéb varbőrt mindenkor a legmagasabb árát adjuk. Friedländer Testvérek Dobozca, Hatvan-u. 37. Tel: 3-24.

a nem

Ismeretes, h kormány ma nemonkón értékezetet h zódésárvevet amely a nem jogának nem sít azoigalm. dr. Machbarth cent egyetem jesséit elő je tők a profen teze e közpén lajkóné terve

A „Néplap” M zal a kéresee hogy a nemzeti K memő) kidolgozot ólnók úr Ást! ós leten bemutatott lap olvasóközöns mezőkötő védelem munkáimról a nap kozni, de mivel nemzetközű védelemről érinti a határ nagyszámú magya idebenn az orsz sebségek s a m együttélést, kötel tom, hogy a magya litika e központi nemzetközi szabak közö tervezésem a nyilváncosság száma zefogoljam.

Tervez azon a fe

Spült fel, hogy am lággháború után a közőpr és kelteur lamokkal a terület nyelvi és vallási zának biztosítása nemzetközű szabó ról kötötték meg. m mák most is egyik tüknek fogják tart nemzelek uralma s zégek jogait nemz alá helyezték, flet óvszázaddal ezelő adott védelmet meg azóia eltér nehez talj levonva, a ré szerűen kiépíték t legyek. E feltérés zárja ki azt, hogy telma esetleg ne f az Egyesült Nemz állal kezdeményezve vagy pedig közvetle lamok közti szűke desbe.

Ennek az alapfő telőlen a tervezet a tarfőző személyek kibeszégek, mint jogait ambálronz természetesen nem hogy egyes államok em is ne kötelező sebségi közösség rületiség vagy a sz alapuló autonómiaj sára. Így történt ez háború után is, az december 10-én. R rízsban kötött kise és azonfelül, hogy hez tartozó szemé jogait szabályozta

Kerékpár, perszívógép BLE

Divatcipő-ujdonságok Jakus-nál KOSSUTH-U. 1.

ARANYÉRT magas árat fizet Moskovics S. ékszerész Piac-utca 41.

Illetménykimutatás nyomtatványok a hivatalos mintának megfelelő kivitelben, valamint forgalmiadó-blokk kapható a „Szabadság”-nyomdában Bajcsy-Zalinszky-utca 18. szám

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket, járműveket, bármilyet, bármily állapotban vásárol, úgyszintén elad vagy becserél NAGY JÁNOS Hatvan-utca 41. szám

Tollat, hörscgöbört, vadbőröket, gyapjút legmagasabb napi árban veszek. Szalavetz Bajcsy-Zalinszky-utca 35-37. sz. (Volt József királyi herceg-utca.) Hírderő házhoz magyok.

Gyapjút szövétért cserélünk vagy legmagasabb árban veszünk. HÖRSCGÖRÖRT és egyéb varbőrt mindenkor a legmagasabb árát adjuk. Friedländer Testvérek Dobozca, Hatvan-u. 37. Tel: 3-24.

Dr. Flachbarth Ernő egyetemi tanár nyilatkozik
a nemzeti kisebbségek védelméről
 kidolgozott tervezetéről

Ismeretes, hogy a magyar kormány májusban magyar nemzetiségű jogszabályokról szóló értekezletet hívott össze szerződéses tervek kidolgozására, amely a nemzeti kisebbségek jogainak nemzetközi biztosítását szolgálja. Az értekezleten dr. Flachbarth Ernő, a debreceni egyetem professzora terjesztett elő javaslatot. Megkérjük a professzor urat, lementesse a központi kérdései foglalkozó tervezetének lényegét.

Román államot az erdélyi székely közösségek részére a vallás- és iskolaügyi terén önkormányzat létesítésére kötelezte, amely kötelezettséget azonban — sajnos — a szovjet-román kormányok nem teljesítették.

Régi vitás kérdés

A tudományban és a gyakorlatban egyaránt, hogy a nemzeti kisebbségekhez való tartozás miként határozható meg. Tárgyi ismeretek mint például a faj, nyelv, vallás, letelepedés, név stb., vagy pedig az érdekeit személy önkéntes megvallása alapján? A magam részéről mindig következetesen az utóbbi fel fogás, az úgynevezett szubjektív elmélet mellett szálltam szóra, mert az ellenkező elmélet, az objektív teória szükségképpen az embertelen fajelmélethez, valamint az egyes szövetségi államokban alkalmazott név- és fajelmezés módszeréhez vezet. Ezért a tervezet egyik alapvető rendelkezése így hangzik: „Valamely nemzetiséghez azok a személyek tartoznak, akik magukat ahhoz tartozóknak vallják.” Ebből az elvből kiindulva a tervezet büntetés terhe alatt megtiltja rendeli hátrányos részesítést, továbbá a nemzetiségre leacsonyító kifejezés használatát vagy ilyen cselekmény elkövetését nemzeti érdekeiben való megsértését.

A kisebbségi személyek részére biztosítani kívánt jogok körponti pontjában az élet és személyes szabadság védelme mellett különösen

a jogegyenlőség

elvé áll. A jogi és lényeges egyenlőséget általánosságban már az első világháború után kötött szerződések is kihangsúlyozták, de ennek ellenére a demokráciának és nagy része a gyakorlatban nem érvényesült. Így a jogi egyenlőség elvébe ütközött például egyes államokban az a rafinált választási mód, amely meghusztolta a nemzetiségek ezamarányuknak megfelelő képviseletét a törvényhozó és önkormányzati testületekben, továbbá a kisebbségek kizárása a közhivatalokból stb. Gazdasági téren a nemzetiségi államok, mint a gazdasági élet legfontosabb tényezői, munkaadói és vállalkozói minőségükben, egyeduralmasági jogok gyakorlásában, a közmunkák és szállítások kiadásánál, az államegyletek kiosztásánál, a hasznosítási jogok adományozásánál stb. a Leviathanra emlékeztető hatalmukkal számtalanszor visszaéltek a kisebbségek kárára. Földreformjaik végrehajtásánál a szociális és gazdasági szempontok mellőzésével a földet a kisebbséglakta vidékeken igen sok esetben nem a helyi földigénylőknek, hanem az urakodó nemzetiséghez tartozó, olykor messze földről odatelepitett telepéseknek osztották ki. A munkanélküliség megszüntetésének örve alatt a kisebbségi fizikai és szellemi munkások

arányszámát sokszor mesterségesen csökkentik, vagy azokat a munkából éppenséggel teljesen kizárni törekedtek, amin ezt különösen a numerus Valachicus és a numerus nullus Romániában egy évtizeddel ezelőtt oly hangosan hirdetett jelzavari is mutatták. E kiragadott példákban is látniuk, hogy milyen nagy szükség van az egyenlőség elvét a részletekre, különösen a szociális és gazdasági kérdésekre is alkalmazó szerződéses rendelkezésekre kiterjeszteni

Nyelvi téren

A tervezet alap gondolatja az, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek mindazok előtt a bíróságok és állami közigazgatási hatóságok előtt, amelyek területén a lakosságnak legalább 20 százalékát teszik, nyelvről mind szóban, mind írásban szabadon használhassák. Ennek előfeltétele azonban az, hogy a bíróságoknál és hatóságoknál az állam a kisebbség nyelvét bírő elengedő számú tisztviselőt és bírót alkalmazzon s a bírósági és közigazgatási körletek minden olyan megváltoztatása, amely — habár burkolatos — a nyelvi jogok megszüntetésére vagy korlátozására irányul, tilos legyen. Az önkormányzati testületek, így különösen a községek tanácskozásai és ügyviteli nyelvének megállapítását a tervezet magukra az érdekeit testületekre kívánja bízni, de a legalább 20 százalékos kisebbségek tagjai részére a nyelvi jogokat akkor is biztosítja, ha a tárgyalási vagy ügykezelési nyelvi a kisebbségi nyelvtől különböző nyelv. Ezeket az elveket, amelyeken nálunk már a — sajnos — papíron maradt 1868. évi nemzetiségi törvény, Csehszlovákiában pedig az 1920. évi nyelvtörvény nyelvi rendelkezései is nyugodtak, a tervezet az állam és az önkormányzati testületek üzemeltetésére és vállalatokra (vasút, posta, villamosvasút stb.) is alkalmazni kívánja. Meggyőződésem szerint a nemzetiségi államokban a nyelvi kérdést a célszerűség, nem pedig a nacionalista jelszavak szempontjából kell mérni és ezt a meggyőződést tartottam szem előtt a tervezet megfogalmazásánál is.

Elemi iskolák, a tervezet szerint minden községben, ahol legalább 30 kisebbségi tanköteles gyermek van, tartandók fenn a kisebbségi részére, az elemi iskoláknál magasabbfokú mindenféle fajta iskolák pedig minden országban, ahol egy és ugyanahhoz a kisebbséghez legalább 50.000 lakos tartozik, mégpedig úgy, hogy minden további 100.000 lélek után további egy-egy kisebbségi polgári és középiskola, valamint mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari szakiskola legyen. Kisebbségi tanító és tanítónőképző intézetre ellenben minden kisebbségnek felkeltendő igénye van. Az 50.000 lélekszámon felüli kisebbségek nyelve és irodalma az illető ország legalább egy tudományegyetemén külön tanszékeken adandó elő. A tanórák az illető kisebbséghez tartozóknak

és az iskolákban nem használható olyan tan- és olvasókönyvek, amelyek a kisebbségi tanulók érdekeit sértik, vagy a nemzetek közötti gyűlöletet szítanak.

A Szovjetunió által kötött

kisebbségi szerződésekből vettem át azt az elvet, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogában áll anyanyelvüket ápítani és fejleszteni, iskolaügyüket szervezni és segélyezni, közművelődésüket fejleszteni és evégből egyesületeket és társaságokat alapítani. Egészen újszerű az a gondolat, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek más államok ugyanolyan nemzetiségű lakosaival közművelődési, társadalmi és gazdasági téren való érintkezését akadályozni nem szabad. Ez az elv a más államokban lévő iskolák látogatására is kiterjed. Még tovább megy ez a rendelkezés, amely szerint a kisebbségi személyek más államok területén lakó természetesen és jogi személyektől kormányuk tudtával iskolai, közművelődési, társadalmi és gazdasági célokra adományokat elfogadhatnak, más államoktól pedig azzal a feltétellel, hogy a külföldi kormány azokat a saját kormányuk által kijelölt szerveket át juttassa el rendelkezési helyükre és előjuttassa.

Végül a tervezet az iskolák és közművelődési intézmények s intézetek létesítése és fenntartásának feladatát vagy működési nyelvének megállapítását, a tanfelügyelet és az iskolán kívüli népművelés tekintetében az önkormányzati testületek, különösen a községek hatáskörének kiterjesztését és a járási önkormányzat megválasztását ajánlja, mivel a tapasztalat szerint az önkormányzati testületek jobban ismerik a helyi szükségleteket, mint az állam központi hatóságai és az egymáshoz szokott emberekkel inkább remélhető a kisebbségi iskola- és kulturális problémák megoldása, szellemi fejlődésük mentes megoldása.

Bármily messzenem anyagi jogokat biztosítson azonban valamely nemzetközi szerződés a kisebbségeknek, ezek rajni keveset érnek, ha

a gyakorlati megvalósulás biztosítékait

nélkülöznék. Ezért különös figyelmet kell fordítani az eljárás rendelkezésekre. E tekintetben az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 1. cikkének 3. pontjából és a 63. cikk 2. bekezdéséből indultam ki. Az előbbi szerint az Egyesült Nemzetek Szerződésének egyik célja az emberi jogok és a mindenki a faj, nem nyelvi és vallás különbsége nélkül megillető alapvető szabadságok tiszteltetartásának előmozdítása. A fent ismertetett anyagi kisebbségi jogok késztetelmül ezek közé a jogok és alap szabadságok közé tartoznak. A 63. cikk a Gazdasági és Társadalmi Tanács hatáskörébe utalja az emberi jogok és alapvető szabadságok alapelveire vonatkozó javaslatok készítését. Nem hagyható itt figyelmen kívül a 13. cikk sem, amely szerint e célból a Kögyűlés is tanulmányokat végezhet és javaslatokat tehet. Mivel azonban a Kögyűlés sokkal ritkábban ül össze és kevésbé mozgékony, mint a Gazdasági és Társadalmi Tanács, a súlypontot az utóbbira

kell fordítani. Ez hivott a eljárásra akkor, ha a kötendő kisebbségi szerződés megkötésére vagy annak veszélyére valamely szerződő állam, vagy az állam törvényei alapján működő autonóm szerv, az állam által elismert és lakosságának jelentékeny részére kiterjedő politikai, kulturális, gazdasági, társadalmi vagy vallási szervezet, vagy pedig valamely általános tekintélyűk örvendő nemzetközi egyesülés az Egyesült Nemzetek Szerződésének függelmébe felhívja.

A tudományban és gyakorlatban már korábban felmerült kérdésekkel egybehangzóan a tervezet a Gazdasági és Társadalmi Tanács segédszerveként

egy állandó kisebbségi bizottság

szervezését javasolja, amely a kisebbségi kérdés jogi, szociológiai és történelmi vonatkozásaiban általánosan elismert tudományos tekintéllyel bíró szakemberekből állna. E bizottság egyfelől állandó tanácsadó és véleményező szerve lenne a Tanácsnak, másfelől pedig lefolytatná az előkészítő eljárást azokban az ügyekben, amelyekre a Tanács figyelmét a fentiek szerint felhívják. A peres eljárások minijára szabályozott előkészítő eljárásban a panasztevő fél és a panaszolt állam egyenlő jogú felek lennének. Az előkészítő eljárás befejeztével az állandó bizottság indokolt véleményt nyújtana, amelynek alapján hozná meg határozatát a Tanács és szükség esetén megfelelő intézkedéseket ajánlhatna a panaszolt államnak. E jog megilletné a Kögyűlést is, amely különben a kisebbségi kérdést akár átalában, akár bizonyos irányban bármikor tanulmányozás tárgyává tehetné. Mind a Gazdasági és Társadalmi Tanács, mind a Kögyűlés köteles lenne a kisebbségi kérdéssel kapcsolatban felmerülő jogvitákban a Nemzetközi Bíróság jogi véleményét kikérni. E rendelkezések nem érintenék az érdekeit államoknak azt a jogát, hogy a kisebbségi problémával kapcsolatos vitás kérdéseket és helyzeteket, amelyek nemzetközi surlódáshoz vezethetnek vagy nézeteltérést idézhetnek elő, az Alapokmány 35. cikk alapján a Kögyűlés, vagy a Biztonsági Tanács elé terjesszék. A kötendő kisebbségi szerződés által kötelezett és a többi aláíró állam között valamely jogi, vagy ténykérdés körül felmerülő véleménykülönbség az utóbbi fél kérelmére a Nemzetközi Bíróság hatáskörébe tartoznak.

Ezen kívül a tervezet az érdekeltektől államok között egy-egy vegyes bizottság és vegyes bíróság alakítását írja elő. Ha a vegyes bizottság határozatával nem sikerül az ügy békés kiegyenlítését elérni, azt az érdekeltektől a vegyes bíróság elé veheti, amelynek ítéletét végre kell hajtani, mert különben a másik fél a Biztonsági Tanács elé terjesztheti az ügyet. A vegyes bizottságok és vegyes bíróságok az őket megalakító államok területén is tanulmányozhatják az eléjük terjesztett ügyeket és evégből a kisebbségi lakosságot is meghallgathatják. Az Egyesült Nemzetek Szerződés és a vegyes bizottság, illetőleg vegyes bíróság előtti eljárás között a felek szabadon választathatnak ügyvédet az egyik eljárás megindítása kezará a másikat

Újjak

MÉR EGYENLŐ KÉL A KATONAI

munkások egy része katonai kincstárba vágnak fát és el az övek lesz. A kincstár vállalta, míg megszerzik 4 méter fát. De cára, hogy a kincstár szállítást, a munkássz egy méter fát fa hazahozataláért ezen felül 1 millifutvarlevél- és pótkincstár elmonog kötelezőből elbonyok azt a kedvező kincstári lovakat, akik és azok azzal sokkal megkeresőbb

2 havi kosyvas, fával jutottunk 3 méter az országromlart keresek az inf. kocsival.

BRICZA ANDRÁS egyetemi paplakatos.

BYEN KIVÉTEL!

ebben örökkésszel jászvéltézet előtt, uk a sokszor lehetőségsű tejet. Mig gyermekeink leggya vannak hagyva beszélni a félben

ak, hogy mig ml, nyak odakinn áll. A Tojszvetkezelt a jóvöltából jó sopanállás nélkül bekeresztül és megvárákokozó rovámegnézzük egy ak a kosarában cázott tojsüvéget, k a honfontesek, k kapjuk, hogy a zék hozzártalóró volna felülvltész alkalmazottja zretnek és milyen alapján vizik el gyermekeink szája

ONYI GYULÁNÉ.

stbevitás

Lékszerésznél

nyáts Arshában

rika,

amentpapir, rollpaszta, tttapapir eladóknak

JÓZSEF

szövetért

Tesivárok 37. Tel: 3-24.

Kerékpár, varrógép | Rádió, villanyszerelés
 porézvógépek és alkatrészek és javítás gyorsan és pontosan
BLEIER VAJDA
 Eladás, vétel, csere
 HATVAN-UTCA 2.

Nyári mintás
 selymek férfi szövetek nagy választékban
 Márkus és Dukosznál
 Piac-utca 51 sz.

Kösöt és rézgálicot ad tengeriért
 az István Gőzmalom

HIREK

Ma délután Gerő Ernőné elvtársnő beszél az Arany Bikában

A debreceni társadalmi egyesületi munkaközösség országos központi szervejének tagjai közül Gerő Ernőné, a népjóléti minisztérium társadalmi gyermekvédelmi osztályának vezetője, Andics Gabriella a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének vezetője, és dr. Demján János teológiai tanár református szeretetmunkák képviselője Debrecenbe érkezett, hogy megtekintse a város szociális intézményeit és megvárja a szociális munka helyi szerveivel azokat a módokat és lehetőségeket, amelyekkel a debreceni szociális munkák

amelyek a központi bizottság máig eddig is nagyrészt juttatásokban részesített, tovább fejleszteni lehet. Debreceni tartózkodásuk alatt részt vesznek az itteni egyesületközi bizottságának ma délután 6 órakor az Arany Bika nagyszobájában a debreceni anya- és csecsemőotthon újjáépítése javára rendezendő hangversenyen a közönséghez. A budapesti vendégek előrelátóan hétfőn reggel utaznak el Debrecenből.

Egy adópengő június 16-án **8,320.000 P**

IDŐJÁRASJELENTÉS: Mérsékelt északnyugati, nyugati szél, felhővilágos, helyenként futó záporos, hűvös éjszaka, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. ESKÜVŐ: Ekefer Anna és Dancinger Győző f. hó 18-án, kedden délután 4 órakor tartják Hokedu utca 140. sz. alatt esküvőjüket, melyre szeretettel meghívják rokonokat, barátokat és ismerősöket. (Minden külön értesítés helyett.)

Lugkódatot írott Kálmó Irma 9 éves konyári kislány. Súlyos állapotban szállították be a debreceni kórházba.

Megírunk tegnapelőtti számunkban, hogy a rendőrség letartóztatta Pálosi László Csillag-utcai lakost, aki a Doboz-utcai régi temető kriptáinak felbontását tervezte. Pálosi tegnap a rendőrség egyik II. emeleti szobájának ablakán ki akart ugrani. Szándékát azonban az utolsó pillanatban észrevették és megakadályozták.

Egy hatalkorú behalott Suhajda Antal Budai Esszéi-utca 2. szám alatti lakásában, miközben Suhajda a fiáknak tartózkodott. Itt nagyobb mennyiségű ruhaneműt vitt magához és odább akart állni vele. A vizsátelő gazda azonban letenörte és átadta a rendőrségnek. A rendőrség őrizetbe vette és megkezdte kihallgatását.

Függen Ferenc 25 éves és Kapus Béla 24 éves hajdúszovati lakosokat dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró letartóztatta. A két fiatalember május 26-án B Nagy Sándor kamrájából falbontással rengeteg élelmiszert, kerékpáralkatrészeket és gumikat loptak.

Felkötözték magát Solymosi István Kőlesey-utcai 82 éves nyugdíjas. Mire rájártak, már halott volt. Tetének oka ismeretlen.

Mémet loptak Tamás Albertné Csapó-utca 17. sz. alatti lakos idős asszony Baena Sándor Csapó-utcai fűszerüzletéből. A nénekét azonban bűntudatra ébredt és elismerték a rendőrségnek. Kihallgatása közben egy órácán pillanatban elcsenye a róla szóló jegyzőkönyvet.

A hadigondozás ügyosztály az arra vonatkozó és nem öncélú határozat — honvédelmi és polgári gondozottak részére 1 kg 0-as, 1 kg keménylisztet és fél kg sót ad hatóságilag. Jelenkoron keménylisztet, gyűjtő: Kossuth-utca 43. szám alatt a VHSZ helyiségben: Az A-H betűkkel kezdődő nevek június 15-én, I-M betűkkel kezdődő nevek június 17-én, N-S betűkkel kezdődő nevek június 18-án. Sz. — véle június 19-án.

Beleznai István kapta a színház bérletét

Debrecen város közgyűlése tegnap délután végleges döntést hozott a színház bérletéről. Hosszas vita után szavazással került sor az 4711 aranyban Beleznai Istvánra nyújtott bérletre. A szavazás három óra körül, de a város fenntartotta magának a jogot, hogy a feltehetően nem jövendőre szóló bérletet a megállapodás, Beleznai Istvánra nyújtotta a felhatalmazást, hogy a színház bérletét is megadja, hogy annak ellenére meg fog felelni az előzőleg elbíráltak és kiküszöbölt a múlt évben tapasztalt hibákat.

A RÖGTÖNÍTÉLŐBIROSÁG FELMENTETTE A KÉT BALOGHOT

A debreceni Államügyészség szombaton reggel 8 órakor ártotta a rögtönítélőbírókat Balogh László és Balogh Imre. A rögtönítélőbírók a bírósághoz a lakosokat, akiket robbanóanyag jogosultságot tartásukat elkövetett bűntett miatt azért vádolt, mert Hajdú-büszörény határában levő tanyájukon több ezer darab puskatöltényt és 7 darab aknát tartottak.

Balogh Antal és Balogh Imre vádoltak a rögtönítélőbírók ellen. A rögtönítélőbírók ítélete szerint a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette. Az ítélet indoklásában rámutatott arra, hogy a szakértő véleménye és az állandó bírói gyakorlat szerint a puskatöltények nem minősíthetők robbanóanyagoknak, hanem csak a robbanóanyag fogalma alá vonhatók, mert azok gyújtással állítva nem voltak, azokat a vádlottak erőszakkal sem tudták volna felrobbantani.

ILLETÉKES HELYRŐL

közik, hogy a pénteki minisztertanács a rubelbeszámítást végző határnapját nem június 15-én, mint az a lapokban tovább folytatólag megjelent, hanem június 15-én állapította meg.

A JEGYZŐ UR A NEMETEK BESUGÓJA VOLT

A vármegyei rendőrség politikai osztálya letartóztatta Szócs Antal hajdúszovati jegyzőt. Szócs a felszabadulás előtt Balmaújváron volt jegyző és ebből minőségében érte az 1944. március 19-én német megszállás. A tüzérség jegyző hivatalkáján az újvárosi határőrségi parancsnok, Szócs vezényelt többek között Varga Páter is. Ezzel a ténykedésével elősegítette a balmaújvári meggyőződésű egyének üldözését és internálását. Szócs a megyei rendőrség átadta a Népjóléti osztálynak.

A VILLANYGYÁRI MUNKÁSOK HELYREÁLLÍTOTTA A VIHAR ÁLTAL OKOZOTT KÁROKAT

A Villamos Vállalat munkásai kemény munkát végeztek a hét végén. Az utóbbi napok éjszakai viharai ugyanis nagy károkat okoztak a vezetékekben és kábelokban. Két nagy teljesítményű transzformátorba villám csapott, teljesen tönkrementek. A város számos pontján megszakadt az áramszolgáltatás. A szakszervezetek szombaton délután helyreállították a helyi villamos hálózatot és az elcsúszott helyeken két szűkegtranszformátort állítottak.

SZÍNHÁZ

ZIMBERI-ZOMBORI SZEPASSZONY
Az eddigi júniusi színházi mesor mérlege: Két bemutató. Az első a „Mese az íróképről”, a második a „Zimberizombori szepasszony”. Ezen két előadásban telegenés volt a minisztertanács, ha nem volna annyira szomorú, 1946-ot írunk és a debreceni színház a Horváth-idők ostroma operettjei közül is a legostobábbakat választja ki, hogy „kulirát”, magyarul népbolondító maszlagoz adjanak a közönségnek. Így, hogy a színház közönsége extázisban tombolt a bárgyú mesén és a singli-langli zenén, de hát ki merelje a közönséget a színházi kultúra megbeszélésére, ha nem maga a színház? Ha már mindenképpen engedélyeket kell tenni és a kaszárnyák kevésebb főleg operettekét játszani, legalább kevésbé ezüvöztető bosszantó darabot válasszanak ki.

„Mia mondjunk a meséről? Az anyáék kislány, azaz nem lehet így akárhogyan? mondja egyik jelenetben Tótyerzky méltóságos úr. Amiből nyilván következik, hogy aki nem „úri” lány, azaz akárhogy lehet, mert hiszen az „úr” és a becsület fogalma ugyebár elválaszthatatlan. Az úri becsület, a címeres család a gyűrt, a borsos tótyerzky és más „demokratikus” elemek szörke át a színház.

A színház becsülettel ígérkeztek hírhírnéi darabot azt, amit lehetett. Mint mindig, most is Mátyás Mária jött az élen. Deák Sándor és Nagy Béla is a szolnoki volt. Oláh Klári megint lépett, egyet előre. Szabó Samu és Csongrái Aladár is humoros, most sem házta csoban. Kállay Ilona első fellépése, meglehetősen kámpakázva, de lehet benne jó színésznő. Horváthy Artúr remek figurát alakított a felbontó és szerepében.

A jövődőt építjük!

Szombaton délután egyik agitáció-előkészítő gyűlésről hazatérőben beszélgetünk az aktivitástól lelkes, készülődő elvtársakkal. Csak kommunisták között lehet látni ennyi őszinte lelkesedést, ennyi felfelé tartó önzetlenséget, amennyirel a mi elvtársaink tegnap is tanúsították. Pihenés nélkül, az igazságért, a népi demokrácia győzelméért, a reakció ellen! — ez a mi elvtársaink jelszava. És nem csak jelszava, hanem élete is.

Jakucs László igazgató-tanító elvtársat fogtuk el a gyűlésről kifutó felé menet. Jakucs elvtárs pár szóban fejezte ki, milyen erőszakkal készül a mai agitációra:

— Csöggödtém, lemondva csak nem lehet. A jövődőt építjük akarattal, bizakodva, erős hittel lehet és kell építeni. Mi pedig a jövőt építjük a cihés a jötele akarat, a bizakodás és az erő a mi Pártunkban megvan. Boldog vagyok, hogy a jövődőt építésében én is segíthetek az én jó elvtársaimnak!

Együtt építjük elvtársak a jövőt, mely a sötét múltat felejtető, szép kijátásával egyre közelebb jut hozzánk, valahányszor újra és újra harca kellünk!

A cukorrépa- és cséplés ügye a Termelési Bizottság előtt

A bizottság visszautasította a „Debrecen” alapján támadását

A Termelési Bizottság tegnap délelőtti ülésén a cukorrépa- és cséplés ügyét tárgyalta. A bizottság a „Debrecen” c. lapban ért minősítő hangú támadással foglalkozott.

Köztudomású, hogy a tavaszi időjárás nem kedvezett a cukorrépa- és cséplésnek, legelőbb ki kellett szántani és újratevetni. De nem küldött a gyár elengedni magot a pótlásokra, úgyhogy sok vetés pótlatlan maradt. Gazdája nem szántotta ki és felvette be mással, mert ezzel megszegte volna a gyárral kötött megállapodást. Így sok föld maradt, amiben olyan kevés a répa és annyi a gaz, hogy meg se kapják, nem éri meg a fáradságot. A Termelési Bizottság ezért árt a cukorrépa helyi megbizottjainak: oldja fel ezeket a földet a szerződéses kötelezettség alól, legalább költségtérítés nélkül, az nem kékik még most sem.

A cséplésre néve azt határozta a Bizottság: a gépek egy állásban legalább 100 keresztet kell elcsépleni, kevesebbért nem mozdulhat odább. Borscséplésnél legalább öt hold termést kell egy helyben elcsépleni, mert sok időbe telik a gép átalítása borsóra.

A közéleti miniszter leírta a cséplési szén ügyében. A bányászok felajánlották prémiummal szerzett szénüket cséplés céljára, 1 mázsa saánért 16 kg lisztet és 2 kg korpát, vagy pedig 27 kg kenyérgabonát.

AZ INDUSOK ELUTASÍTOTTÁK AZ ANGOLOK JAVASLATÁT

Ujdelhiből érkezett jelentés szerint az ideiglenes kormány felajánlására vonatkozó angol javaslatot az indusok elutasították.

MEGVÁLTOZIK A PIACI ÁRUSÍTÁS RENDJE

Már régóta sürgette a városi közönség részéről a piaci árúszás körül tapasztalható rendszertelenséget. Hosszas egyezkedés után a Debreceni polgármester-helyettes elvtársunk megállapodott a piaci árúszással, hogy a jövő héttől kezdve a piaci árúszás mindennapi időrendjét a következőképpen szabályozzuk: hétfőn délután 2-ig, kedden délután 3, szerdán és csütörtökön 2-ig, pénteken a fizetésre való tekintettel a piaci árúszás délután 5-ig lesz. A vasárnapi piaci árúszás éppen az árak felvételére ment beosztottak.

Áttelepülni?

poplő rovat elindulása... áttelepülni... áttelepülni... áttelepülni...

Ára

30.400.000.000. Víz... 20.000.000 P... 100.000.000 P... 100.000.000 P...

A HIRDETMÉNY

ármentese értesíti a közönséget, tehát, kevesebb terhes és szoptató... 20.000.000 P... 100.000.000 P...

ÉSERE EMELTEK TAI DIJKAT

gagatóság köthi, hogy a posta, távri, távbeszélő... 20.000.000 P... 100.000.000 P...

LISZT KIÖSZTÁS

szélemelési ügyosztály... 20.000.000 P... 100.000.000 P...

ETI MUNKAKÖZVE

aphálnak: 1 kovács, 1 kerekgyártó, 1 mosó, 7 szarmunka... 20.000.000 P... 100.000.000 P...

ADASZTARSASAG AIHOZI

atunk tagjait, hogy miniszteri rendelet... 20.000.000 P... 100.000.000 P...

